

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาลและหัวหน้ากองคลัง ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่ตั้งของเทศบาล
- 1.3 เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

2. สมมติฐานการศึกษา

- 2.1 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับ มาก
- 2.2 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่ตั้งของเทศบาลมีความแตกต่างกัน

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ปลัดเทศบาล และหัวหน้ากองคลัง ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 116 คน จาก 45 เทศบาล
- 3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ปลัดเทศบาล และหัวหน้ากองคลัง ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 90 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้วิธีการสุ่มแบบสัดส่วน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับที่ตั้งของเทศบาล

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่า คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บรายได้ สถิติที่ใช้ คือ Independent Sample t-test

6. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของที่ตั้งของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตั้งที่อยู่ในตัวอำเภอ มีจำนวน 16 เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 35.55 เทศบาลที่อยู่นอกตัวอำเภอ มีจำนวน 29 เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 64.45

6.2 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านระบบการจัดการ ด้านภาษีบำรุงท้องที่ ด้านภาษีป้าย และด้านภาษีโรงเรือนและที่ดิน

6.2.1 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจากการบริหารงาน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความรู้ความเข้าใจในด้านภาษีของสมาชิกสภาเทศบาล จำนวนเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้กับปริมาณงานจัดเก็บรายได้ ความรู้ความเข้าใจในงานด้านการพัฒนารายได้ของคณะผู้บริหาร (นายกเทศมนตรี และรองนายกเทศมนตรี) ความเอาใจใส่เรื่องการจัดเก็บภาษีของปลัดเทศบาลซึ่งเป็นเจ้าพนักงานประเมินภาษี ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ความรู้ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของหัวหน้ากองคลังซึ่งเป็นเจ้าพนักงานจัดเก็บภาษี และอยู่ใน

ระดับน้อย 1 ข้อ คือ การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้เข้ารับการอบรม พัฒนางาน

6.2.2 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจากการบริหารงาน ด้านระบบการจัดการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ วางแผนในการจัดเก็บรายได้ และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ คือ การออกหนังสือเวียนแจ้งผู้เสียภาษีทุกราย ทราบล่วงหน้า ความเอาใจจริงเอาใจในวิธีการและบทกำหนดโทษ การจัดการต่อผู้หลบเลี่ยงไม่ชำระภาษี โดยการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายบังคับ การแจ้งเป็นหนังสือประสานขอความร่วมมือให้ชำระภาษีและชี้แจงเหตุผลก่อนที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายลงโทษ

6.2.3 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจากการบริหารงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ คอมพิวเตอร์ที่จำเป็นสำหรับงานจัดเก็บรายได้มีไม่เพียงพอ จำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ อุปกรณ์สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ และจำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับน้อย คือ การเอาใจใส่สภาพลักษณะของห้องทำงานจัดเก็บรายได้ให้เหมาะสม

6.2.4 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจากการบริหารงาน ด้านงบประมาณ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนารายได้และเสริมสร้างศักยภาพเทศบาล ในด้านปรับปรุงสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ให้ครบถ้วนทันเวลา การจัดสรรงบประมาณสำหรับการทำงานในหน้าที่รับผิดชอบ การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ และพบว่าจำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับน้อย คือ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้

6.2.5 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจากการปฏิบัติงาน ด้านภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การจัดทำหนังสือแจ้งการประเมินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.9) การจัดทำหนังสือแจ้งเตือน

ให้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ การจัดทำทะเบียนที่ดินเพื่อเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.6)
 การประกาศให้เจ้าของที่ดินยื่นแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.2)
 การสำรวจผู้ไม่มาชำระภาษีบำรุงท้องที่และการทำหนังสือแจ้งเตือนผู้ยังไม่ชำระภาษีบำรุง
 ท้องที่ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ข้อ คือ การจัดทำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5)
 ไว้เป็นปัจจุบัน การจัดทำประกาศแจ้งการประเมิน (ภ.บ.ท.10) รายงานการตรวจสอบภาษี
 บำรุงท้องที่เมื่อสิ้นปีภาษีไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการรายงานผลการจัดเก็บภาษีบำรุง
 ท้องที่เป็นประจำทุกเดือน

6.2.6 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจาก
 การปฏิบัติงาน ด้านภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนก
 เป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ
 การประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินอย่างทั่วถึง การจัดทำหนังสือ
 แจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบเพื่อยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินและออกหนังสือเวียนแจ้งให้
 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบล่วงหน้า การส่งหนังสือเตือนให้มายื่นแบบ (ภ.ร.ค.3) ทุกรายเมื่อครบ
 กำหนดเวลายื่นแบบแจ้ง การสำรวจผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน และอยู่ในระดับน้อย
 จำนวน 3 ข้อ คือ การทำหนังสือแจ้งเตือนผู้ที่ยังไม่ยื่นเมื่อใกล้สิ้นสุดเวลาที่ประกาศ
 กำหนดให้ยื่นแบบ (ภ.ร.ค.2) การตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อประเมินค่ารายปีและกำหนดค่า
 ภาษีทุกราย เมื่อผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ค.2) แล้ว การทำหนังสือแจ้ง
 ผลการประเมินภาษี (ภ.ร.ค.8) เมื่อประเมินค่าภาษีแล้ว

6.2.7 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาจาก
 การปฏิบัติงาน ด้านภาษีป้าย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ
 อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การ
 ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษีป้ายอย่างทั่วถึง การส่งหนังสือเตือนให้มายื่นแบบ
 ทุกราย เมื่อครบกำหนดเวลายื่นแบบภาษีป้ายแล้ว ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายไม่มายื่นแบบ (ภ.ป.1)
 และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ข้อ คือ การตรวจสอบความถูกต้องเพื่อประเมินค่าภาษีและมี
 หนังสือแจ้งผลการประเมิน (ภ.ป.3) เมื่อผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1)
 การรายงานผลการจัดเก็บภาษีป้ายให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา
 อุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น การจัดทำหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบเพื่อยื่นแบบแสดง
 รายการภาษีป้าย (ภ.ป.1)

6.3 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดเก็บรายได้ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ที่มีที่ตั้งของเทศบาลแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมทุกด้าน และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ นางสาวจุฬาทพร พิมพะนิตย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล ภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการศึกษาพบว่า ประชากรเป้าหมาย เห็นว่ามีปัญหาของการจัดเก็บรายได้ โดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ นายกิตติพงษ์ พิพิษฐกุล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเทศบาลตำบล ในกลุ่มจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลมีความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นายธีระศักดิ์ โฆษณวุฒติ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะโครงสร้างและวิธีการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการจัดเก็บภาษีของอบต.บ้านแปะ

จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. ด้านปัญหาจากการบริหารงาน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านการจัดเก็บรายได้ไม่ค่อยมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เทศบาลควรที่จะเพิ่มบุคลากรในด้านการจัดเก็บรายได้ที่มีปริมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้มีปริมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ระบบการจัดการส่วนใหญ่แล้วเทศบาล

หลายแห่งยังไม่มีระบบแผนที่ภาษี เนื่องจากระบบแผนที่ภาษีนั้นต้องใช้งบประมาณในการจัดทำที่ค่อนข้างสูง

2. ด้านการปฏิบัติงาน ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ยังไม่เข้าใจว่าตนต้องชำระภาษี ผู้มาชำระภาษีไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษีโรงหรือบางรายทราบแต่ต้องการหลบเลี่ยง เทศบาลไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์การชำระภาษี การทำหนังสือแจ้งเตือนถึงผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี

สมมติฐานที่ 2 ปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่ตั้งของเทศบาลมีความแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่ตั้งของเทศบาลไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ นางสุภรณ์ วิชัย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สอดคล้องกับ นางปณิษฐา รักธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีในระดับมาก

จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่ตั้งของเทศบาล ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. ในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลที่มีขนาดที่ตั้งของเทศบาลที่แตกต่างกัน โดยรวมแล้วในแต่ละเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาอาจจะมีไม่แตกต่างกันมาก เพราะในแต่ละพื้นที่ที่เทศบาลตั้งอยู่ จำนวนผู้เสียภาษีที่เสียภาษีให้แก่เทศบาลเมื่อเฉลี่ยแล้วในแต่ละพื้นที่มีปริมาณสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
2. ในการดำเนินงานในด้านบุคลากร หรือระบบการจัดการ ของเทศบาลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด มีปริมาณที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ปัญหานั้นไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 8.1.1 ควรเพิ่มยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้
- 8.1.2 ควรมีการจัดให้ความรู้ความเข้าใจในด้านภาษีแก่สมาชิกสภาเทศบาล
- 8.1.3 ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนารายได้และเสริมสร้างศักยภาพเทศบาล ในด้านปรับปรุงสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ ต่าง ๆ ให้ครบถ้วนทันเวลา
- 8.1.4 ควรมีการจัดการวางแผน การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีป้าย ภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่
- 8.1.5 ควรมีการจัดทำหนังสือแจ้งการประเมินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.9)
- 8.1.6 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษีป้ายอย่างทั่วถึง
- 8.1.7 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินอย่าง

ทั่วถึง

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

- 8.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษี
- 8.1.2 ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล
- 8.2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำผลที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบและปรับใช้กับการดำเนินการจัดเก็บรายได้